

CUPRINS

- Cuvânt înainte 4
1.Beneficiile concurenței 8
2. Evaluarea impactului politicii de concurență la nivel microeconomic 14
3. Evaluarea impactului politicii de concurență la nivel microeconomic în România 20
3.1 Intervenții majore asupra industriei serviciilor bancare 22
3.2 Intervenții majore asupra industriei asigurărilor de raspundere civilă auto 26
3.3 Intervenție asupra fondurilor de pensii administrate privat - Pilonul II 26
3.4 Intervenții majore asupra industriei telecomunicațiilor mobile din România 28
3.5 Intervenții majore asupra industriei cimentului din România 30
3.6 Intervenții majore asupra industriei farmaceutice și de sănătate 30
3.7 Intervenție asupra industriei de energie electrică din România 32
3.8 Intervenții majore asupra industriei carburanților din România 34
3.9 Intervenții majore asupra industriei comerțului cu amănuntul din România 36
3.10 Intervenții majore asupra sectorului „profesiilor liberale” din România 40
4. Evaluarea impactului politicii de concurență la nivel macroeconomic 44
5. Evaluarea impactului politicii de concurență din România la nivel macroeconomic 56
Concluzii 64
Bibliografie 68

CONTENTS

- Foreword 5
1.The benefits of competition 9
2. Evaluating the impact of competition policy at microeconomic level 15
3. Evaluating the impact of competition policy at microeconomic level in Romania 21
3.1 Major interventions in the banking services sector 23
3.2 Major interventions on motor third party liability insurance industry 27
3.3 Major intervention on private pension funds - Pillar II 27
3.4 Major interventions on the Romanian mobile telecommunication industry 29
3.5 Major interventions in the cement industry in Romania 31
3.6 Major interventions on the pharmaceutical and healthcare industry 31
3.7 Competition Council's intervention on the electricity industry in Romania 33
3.8 Major interventions on the fuel industry in Romania 35
3.9 Major interventions on the retail industry in Romania 37
3.10 Major interventions on the "liberal professions" sector in Romania 41
4. Methodological approaches to assess the impact of competition policy at macroeconomic level 45
5. Evaluating the impact of the competition policy in Romania at the macroeconomic level 57
Conclusions 65
References 69

CUVÂNT ÎNAINTE

Studiul privind evaluarea impactului pe care politica în domeniul concurenței l-a generat în economia României în perioada 1996-2016 a reprezentat în primul rând o provocare metodologică. Asta deoarece preocupările atât ale cercetătorilor cât și ale organismelor internaționale în domeniul temei menționate sunt de dată relativ recentă. Din acest motiv o parte consistentă a lucrării elaborate este consacrată introspecției literaturii de specialitate dedicate evaluării impactului politiciei de concurență atât la scară microeconomică, respectiv a industriilor, cât și la scară macroeconomică.

Pe această bază am cuantificat impactul intervențiilor majore pe care autoritatea de concurență din România, respectiv Consiliul Concurenței, l-a generat la nivelul a zece industrii-cheie: servicii bancare, asigurări de răspundere civilă auto obligatorie, administrarea fondurilor de pensii private pilonul II, telecomunicații mobile, farmaceutică și de sănătate, energie electrică, comercializarea carburanților, retail și profesii liberale. Am utilizat în acest sens metodologii elaborate de către Comisia Europeană, OECD precum și metodologii specifice. Impactul cumulat se ridică la aprox. un miliard de euro, din care cca. 50% provine din telecomunicațiile mobile.

FOREWORD

The study on the assessment of the impact that competition policy generated in Romania's economy between 1996 and 2016 was primarily a methodological challenge. This is because the efforts of both researchers and international bodies in this field are relatively recent. For this reason, a consistent part of this paper is devoted to the insights of the specialized literature dedicated to the evaluation of the impact of competition policy at the microeconomic scale, on the industries and on the macroeconomic scale.

On this basis, we have quantified the impact of the major interventions that the competition authority in Romania, namely the Competition Council, generated at the level of ten key industries: banking services, compulsory motor third party liability insurance, private pension funds management (II-nd pillar), mobile telecommunication, pharmaceuticals and health, electricity, fuel, retail and liberal professions. We have used the methodologies developed by the European Commission, the OECD and specific methodologies. The cumulative impact amounts to approx. one billion euros, of which approx. 50% comes from mobile telecommunication.

Evaluarea impactului la scara economiei naționale a implicat de asemenea utilizarea unor instrumente metodologice variate: evaluare sintetică, analiză regresională, etc. Am identificat astfel existența unei corelații pozitive între numărul de firme active din România și dinamica produsului intern brut pe locitor, pe de o parte, și respectiv între intensitatea concurențială și evoluția PIB, pe de altă parte. Toate evaluările realizate în cadrul studiului au fost abordate de o manieră conservatoare, potrivit practicilor în domeniu.

Ca recomandare am sugerat evaluarea periodică a eficienței politicii de concurență pe baza unui indicatori de tip efort-efect, utilizând în acest sens o fișă tip.

Concluzia principală rezultată în urma studiului elaborat este că politica activă în domeniul concurenței practicată de către Consiliul Concurenței în perioada 1996-2016, al cărei obiectiv principal a fost funcționarea corectă a piețelor, a avut un impact favorabil la nivelul economiei României, contribuind în mod direct la creșterea economică și, pe această bază, a nivelului de trai.

*Prof. Dr. Eduard Dinu
Academia de Studii Economice din București
Coordonatorul proiectului*

The assessment of the impact at the national economy level also involved the use of various methodological tools: synthetic evaluation, regression analysis, etc. We have thus identified a positive correlation between the number of active Romanian companies and the GDP per capita dynamics, on the one hand, and between the competition intensity and GDP evolution, on the other hand. All the assessments made in the study were approached in a conservative manner, according to the practice in the field. As a recommendation, we suggested the regular evaluation of the effectiveness of competition policy on the basis of effort-effect indicators, using a standard form.

The main conclusion resulting from the study is that the Competition Council's active competition policy in the period 1996-2016, whose main objective was the correct functioning of the markets, had a favorable impact on Romania's economy, contributing directly to economic growth and, on this basis, to the growth of living standards.

*Prof. Eduard Dinu, PhD.
Bucharest Academy of Economic Studies
Project Coordinator*

1 BENEFICIILE CONCURENȚEI

De ce este beneficiă concurența pe piața de bunuri și servicii? Pe scurt, concurența generează efecte pozitive asupra bunăstării consumatorilor prin faptul că:

- ▶ puterea de cumpărare a consumatorilor este mai mare ca urmare a faptului că prețurile bunurilor și serviciilor sunt mai mici;
- ▶ în cazul unei concurențe intense firmele nu mai pot concura doar prin scăderea prețurilor, ci prin creșterea calității produselor oferite și prin diversificarea ofertei. Creșterea calității se reflectă în produse cu durată de viață mai îndelungată sau care funcționează mai bine; servicii post-vânzare sau de suport tehnic mai bune; servicii mai accesibile și mai bune;
- ▶ asigură firmelor stimuletele necesare pentru eficientizarea producției, creșterea gradului de inovare și eliminarea profiturilor excedentare, toate în interesul consumatorilor;
- ▶ lipsa barierelor de acces pe piață facilitează intrarea unor noi competitori, generând o ofertă mai largă de bunuri și servicii disponibile pentru consumatori.

THE BENEFITS 1 OF COMPETITION

Why is competition in the goods and services market beneficial? In short, competition generates positive effects on consumer welfare by:

- ▶ the purchasing power of consumers is higher as prices of goods and services are lower;
- ▶ in the case of intense competition, firms can no longer compete only by lowering prices, but by increasing the quality of products offered and by diversifying supply. Quality growth is reflected in longer-lasting or better-functioning products; after-sales service or better technical support; more accessible and better services;
- ▶ providing firms with the incentives to increase production efficiency, increase innovation and eliminate excess profits, all in the interests of consumers;
- ▶ the lack of market access barriers facilitates the entry of new competitors, generating a wider supply of goods and services available to consumers.

La nivel macroeconomic politica de concurență exercită, de asemenea, un impact pozitiv prin prisma mai multor relații de cauzalitate:

- _ concurența între firme generează creșterea productivității și dinamizarea procesului de creștere economică. Concenrța contribuie la alocarea optimă a resurselor în economie deoarece (1) firmele sunt motivate să dezvolte noi tehnologii sau procese care pot crește eficiența producției, (2) și totodată permite firmelor mai eficiente să supraviețuască pe piață, în detrimentul firmelor mai puțin eficiente;
- _ politica de concurență limitează posibilitatea creșterii ratei inflației, fenomen rezultat ca urmare a menținerii artificiale a prețurilor la un nivel ridicat, provocat de practici anticoncurențiale;
- _ un nivel concurențial puternic pe piață internă asigură un grad de competitivitate mai mare pe plan extern, concretizat prin creșterea exporturilor și consolidarea monedei naționale;
- _ asigurarea unui climat competițional adecvat stimulează localizarea investițiilor străine directe pe teritoriul României, cu efecte directe asupra creării de noi locuri de muncă și a importului de know-how;
- _ concurența generează un efect asupra inegalităților de venituri. Restrângerea concurenței provoacă daune celor mulți, în timp ce profiturile sunt concentrate în rândul celor puțini. Mai mult de atât, segmentele sărăce ale unei societăți sunt adesea cele mai grav afectate de prețurile mai ridicate și de calitatea inferioară a bunurilor rezultate din barierele asupra concurenței.

Una din modalitățile cele mai eficiente prin care entitățile guvernamentale pot influența concurența este prin intermediul cadrului legislativ care reglementează activitatea economică. Guvernele pot încuraja concurența eliminând legislația care blochează manifestarea sa deplină, cu excepția cazurilor în care beneficiile publice generate prevalează. Numeroase studii efectuate confirm existența unei corelații directe între un nivel redus de reglementare al piețelor de bunuri și servicii și creșterea productivității totale a factorilor de producție (TFP – total factor productivity).

At macroeconomic level, competition policy also exerts a positive impact through several causal relationships:

- _ competition between undertakings generates productivity gains and boosts economic growth. Competition contributes to the optimal allocation of resources in the economy because (1) firms are motivated to develop new technologies or processes that can increase production efficiency, (2) while allowing more efficient firms to survive on the market, to the detriment of less efficient firms;
- _ competition policy limits the possibility of inflation rate increases, a phenomenon resulting from artificially high prices caused by anticompetitive practices;
- _ a strong level of competition on the internal market ensures a higher degree of external competitiveness, resulting in increased exports and the strengthening of the national currency,
- _ ensuring an adequate competitive climate stimulates the location of foreign direct investments on Romanian territory, with direct effects on the creation of new jobs and the import of know-how;
- _ competition generates an effect on income inequalities. Reducing competition causes damage to many, while profits are concentrated among the few. Moreover, the poorer segments of a society are often the most affected by higher prices and the lower quality of goods resulting from barriers to competition.

One of the most effective ways in which government entities can influence competition is through the legislative framework governing economic activity. Governments can encourage competition by eliminating legislation that blocks its full manifestation, unless the public benefits generated by the legislation prevail. Numerous studies have confirmed the existence of a direct correlation between a low regulatory level of goods and services markets and an increase in total factor productivity (TFP).

Consiliul Concurenței (CC) a fost înființat prin Legea concurenței nr.21/1996, lege care a intrat în vigoare la 1 februarie 1997.
Activitatea propriu zisă a demarat la 6 septembrie 1996 prin elaborarea reglementărilor necesare aplicării legii anterior amintite, fiind definită ca autoritate administrativă autonomă a cărei activitate are două dimensiuni principale:

UNA DE PREVENȚIE

de monitorizare a piețelor și supraveghere a actorilor de pe aceste piețe și

UNA DE CORECTIE

menită să restabilească și să asigure dezvoltarea unui mediu concurențial normal.

Consiliul Concurenței, prin politica de concurență, urmărește:

PROTEJAREA

concurenței în fața practicilor anticoncurențiale, abuzului de poziție dominantă sau oricăror alte acțiuni ce pot afecta manifestarea liberă a concurenței,

CONTROLUL

concentrărilor economice cu posibil impact anticoncurențial;

AJUSTAREA

politiciilor publice, dacă acestea au impact anticoncurențial;

PROMOVAREA

culturii concurențiale (advocacy).

The Competition Council (RCC) was established by the Competition Law no. 21/1996, which entered into force on 1st February 1997. The actual activity started on September 6 1996, by elaborating the regulations necessary for the application of the aforementioned law, the RCC being defined as an autonomous administrative authority whose activity has two main dimensions:

A PREVENTIVE ONE

market monitoring and oversight of actors in the markets, and

A CORRECTIVE ONE

aimed at restoring and ensuring the development of a normal competitive environment.

The Competition Council, through the competition policy, aims at:

THE PROTECTION

of competition from anticompetitive practices, abuse of dominant position or any other actions that may affect the free expression of competition,

CONTROL

of economic concentrations with possible anticompetitive impact;

AJUSTING

public policies if they have an anticompetitive impact;

PROMOTING

competition culture (advocacy).

2 EVALUAREA IMPACTULUI POLITICII DE CONCURENȚĂ LA NIVEL MICROECONOMIC

Estimarea impactului politicii în domeniul concurenței asupra economiei reprezintă o preocupare relativ recentă a specialiștilor, fie că este vorba de organisme internaționale – OECD, Comisia Europeană, fie că ne referim la autorități naționale – Federal Trade Commission (SUA), CMA (Marea Britanie). Alegerea unei anume metodologii în vederea cuantificării impactului depinde de mai mulți factori, cei mai importanți fiind:

a) obiectivul principal urmărit: dacă se are în vedere întărirea politicii de concurență atunci măsurarea impactului se recomandă a fi realizată decizie cu decizie, cu un nivel minim de agregare. Dacă dimpotrivă se are în vedere analiza eficienței politicii practiceate atunci trebuie analizat modul în care aceasta a condus la atingerea rezultatelor dorite;

b) resursele financiare și de timp disponibile;

c) accesibilitatea datelor necesare determinării efective a impactului.

La nivelul Uniunii Europene, Comisia Europeană a demarat, începând cu anul 2008, cuantificarea economiilor generate consumatorilor asociate cu fuziuni importante sau cu decizii în domeniul cartelurilor. În accepțiunea prezentului studiu termenul de fuziune aşa cum apare el definit în metodologile Comisiei Europene și respectiv ale OECD este asimilat cu operațiunea de concentrare economică, iar termenul de cartel cu înțelegere anticoncurențială.

Cuantificarea impactului politicii de concurență se realizează pe două niveluri de analiză respectiv nivelul microeconomic aşa cum apare el definit în literatura de specialitate, respectiv nivelul macroeconomic.

EVALUATING THE IMPACT OF COMPETITION POLICY AT MICROECONOMIC LEVEL

2

Estimating the impact of competition policy on the economy is a relatively recent concern of specialists, be it international bodies - the OECD, the European Commission, whether we are referring to national authorities - the Federal Trade Commission (USA), the CMA (United Kingdom). Choosing a specific methodology to quantify the impact depends on several factors, the most important being:

a) the main objective pursued: if it is envisaged to strengthen the competition policy then the impact measurement is recommended to be made decision by decision with a minimum level of aggregation. If, on the other hand, the analysis of the effectiveness of the policy is to be considered then it must be analyzed how it has led to the achievement of the desired results,

b) the available financial and time resources;

c) accessibility of the data necessary for effective impact assessment.

At European Union level, the European Commission has started, since 2008, quantifying savings for consumers associated with major mergers or cartel decisions. In terms of the present study, the concept of merger, as defined in the European Commission and OECD methodologies, is assimilated with an economic concentration and the concept of cartel with an anticompetitive agreement.

The quantification of the impact of competition policy is carried out on two levels of analysis, respectively at the microeconomic level as it is defined in the literature and at the macroeconomic level.

Determinarea mărimii economiilor generate consumatorilor la nivelul industriei se obține prin multiplicarea reducerilor estimate ale prețurilor cu mărimea pieței relevante în cazul concentrărilor economice sau cu cifra de afaceri a membrilor înțelegerelor anticoncurențiale cu efectul anual asupra prețurilor de vânzare și respectiv cu durata estimată (vezi tabelul următor).

În Marea Britanie, Office of Fair Trading (OFT)¹ a elaborat în 2010 un ghid metodologic de evaluare a impactului politicii de concurență². Obiectivul fundamental al acestuia este estimarea beneficiilor financiare directe generate consumatorilor. Acestea se pot concretiza în: reducerea prețurilor de vânzare, îmbunătățiri cuantificabile ale calității, diversitatei sau serviciilor oferite și respectiv economii de timp cuantificabile.

În vederea fundamentării cât mai riguroase a estimărilor de impact, OFT utilizează informații culese în tipul investigațiilor derulate, cu excepția cazurilor aflate sub incidență confidențialitatea. Datele sunt prezentate sub formă de intervale pentru a reflecta astfel impactul incertitudinii. Abordarea OFT în cazul studiilor de impact este de o manieră conservatoare.

Estimarea impactului politicii de concurență realizată de către OFT se realizează prin combinarea cunoștințelor specifice ale echipei de experți precum și a judecății acestora cu regulile și procedurile produse de cercetări academice sau bune practice internaționale.

Intervenția de politică de concurență	Interdicere înțelegere anticoncurențială	Decizie concentrare economică
Cifra de afaceri afectată	Cifra de afaceri a membrilor cartelului	Dimensiunea pieței relevante
Efectul anual asupra prețurilor	10-15%	1-3-5%
Durata	1-3-6 ani în funcție de stabilitatea cartelului	2-3-5 ani în funcție de barierile la intrare

Sursa: European Commission –
Ex post economic evaluation of
competition policy enforcement:
a review of the literature,
iunie 2015

Tabel 1. Determinarea economiilor generate ca efect al politicii de concurență – metodologie Comisia Europeană

¹Denumire actuală: Competition and Markets Authority (CMA)

²Office of Fair Trading – A guide to OFT's Impact estimation methods

Determining the magnitude of savings generated by consumers at the industry level is obtained by multiplying the estimated price reductions with the size of the relevant market in the case of mergers or with the turnover of the members of the anticompetitive agreements with the annual effect on the sale prices and the estimated duration (see table below).

In the UK, the Office of Fair Trading (OFT) developed in 2010 a methodological guide to assess the impact of competition policy. Its fundamental objective is to estimate the direct financial benefits generated to consumers. These benefits are reflected in: lower prices, quantifiable improvements in quality, diversity or service and, respectively, quantifiable time savings.

In order to substantiate the impact assessments as rigorously as possible, the OFT uses data gathered in the type of investigations conducted, except in the case of confidential information. The data is presented as intervals to reflect the impact of uncertainty. The OFT approach to impact studies is conservative.

Estimating the impact of competition policy by the OFT is achieved by combining the specific expertise of the team of experts as well as their judgment with the rules and procedures produced by academic research or international best practice.

Competition policy intervention	Prohibition of anticompetitive agreement	Merger decision
Affected turnover	Turnover of cartel members	The size of the relevant market
Annual price effect	10-15%	1-3-5%
Duration	1-3-6 years depending on cartel stability	2-3-5 years depending on barriers to entry

Source: European Commission –
Ex post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature, June 2015

Table 1. The determination of savings generated as a result of competition policy - European Commission methodology

Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare – OECD recomandă de asemenea utilizarea unei metodologii simplificate pentru măsurarea statică a economiilor generate consumatorilor din fiecare decizie, metodologie care presupune înmulțirea cifrei de afaceri afectate cu creșterea prețului de vânzare blocată și respectiv cu durata de manifestare a efectului.

Intervenția de politică de concurență	Interzicerea cartelului	Decizie concentrare economică
Cifra de afaceri afectată	Cifra de afaceri ex-ante a firmelor investigate pe piața afectată	Cifra de afaceri ex-ante a tuturor firmelor de pe piața afectată
Efectul anual asupra prețurilor	10%	1-3-5%
Durata	3 ani	2 ani

Sursa: European Commission –
Ex post economic evaluation of
competition policy enforcement:
a review of the literature,
iunie 2015

Tabel 2. Determinarea economiilor generate consumatorilor la nivelul industriei ca efect al politiciei de concurență – metodologie OECD

The Organization for Economic Cooperation and Development - OECD also recommends using a simplified methodology for static measurement of savings generated to consumers in each decision, a methodology that involves multiplying the affected turnover with the blocked price increase and the duration of the effect.

*Sursa: European Commission –
Ex post economic evaluation of
competition policy enforcement:
a review of the literature,
June 2015*

Competition policy intervention	Prohibition of the cartel	Merger decision
Affected turnover	The ex-ante turnover of the investigated parties on the affected market	Ex-ante turnover of all parties in the affected market
Annual price effect	10%	1-3-5%
Duration	3 years	2 years

Table 2. The determination of savings generated to consumers at the industry level as a result of competition policy - OECD methodology

EVALUAREA IMPACTULUI POLITICII DE CONCURENȚĂ LA NIVEL MICROECONOMIC ÎN ROMÂNIA

Precizări metodologice

Determinarea impactului pe care politica de concurență din România l-a generat la scară microeconomică s-a realizat la nivelul unui număr de **10 industrii-cheie din economia națională** și anume: servicii bancare, asigurări de răspundere civilă auto obligatorie, administrare de fonduri de pensii private, producerea și comercializarea cimentului, telecomunicații mobile, farmaceutică și de servicii de sănătate, producerea și comercializarea energiei electrice, distribuția carburanților, retail și respectiv profesii liberale.

Menționăm de asemenea că au fost avute în vedere numai cazurile relevante din punct de vedere al impactului generat, alte intervenții ale autorității de concurență cum ar fi, spre exemplu, amenzile acordate pentru nenotificarea operațiunilor de concentrare economică fiind exceptate. În toate cazurile **abordarea noastră a fost de tip conservator** comparativ cu baremurile și indicatorii propuși de metodologiiile utilizate. De asemenea, este important de precizat faptul că, această analiză a impactului nu surprinde decât o mică parte a impactului total al activității autorității de concurență datorită următorilor factori:

- sunt supuse analizei doar cazurile mari pentru care au fost disponibile date,
- nu au fost avute în vedere efectele indirecte ale intervențiilor CC (de exemplu: efectul de descurajare al sanctiunilor pentru alte întreprinderi din piața investigată sau din alte piețe);
- cu excepția sectorului bancar și a celui de telecomunicații, nu au fost supuse analizei intervențiile CC în materia reglementării piețelor – activitate cu un impact major asupra economiei și consumatorilor.

EVALUATION OF THE IMPACT OF COMPETITION POLICY AT MICROECONOMIC LEVEL IN ROMANIA

3

Methodological explanations

The impact that the Romanian competition policy generated at microeconomic level was determined in **10 key industries in the national economy**, namely: banking, compulsory motor third party liability insurance, private pension fund management, cement, mobile telecommunications, pharmaceuticals and health services, electricity generation and distribution, fuels, retail and liberal professions.

It should also be noted that only relevant cases in terms of impact have been considered, other interventions by the competition authority such as, for example, fines for not notifying economic concentration operations being exempted. In all cases **our approach was conservative** compared to the scales and indicators proposed by the methodologies used. It is also important to note that this impact analysis only captures a small part of the overall impact of the competition authority's activity due to the following factors:

- ① only large cases for which data was available were assessed,
- ② the indirect effects of RCC's interventions (eg. the deterrent effect of sanctions on other undertakings in the market investigated or in other markets) have not been taken into account;
- ③ with the exception of the banking and telecommunication sectors, the RCC's interventions in the field of market regulation have not been analyzed – this type of activity has a major impact on the economy and consumers.

CIFRA DE AFACERI AFECTATĂ

Determinarea indicatorului **cifră de afaceri afectată** aşa cum apare aceasta în calculul economiilor generate s-a obținut prin estimări proprii pe baza datelor furnizate de către Consiliul Concurenței. Acolo unde nu se specifică altfel conversia din moneda locală în moneda europeană s-a realizat la cursul mediu de schimb al perioadei respective calculat de către Banca Națională a României.

3.1 Intervenții majore asupra industriei serviciilor bancare

1) Propunere privind extinderea aplicării prevederilor Ordonanței nr. 50/2010 referitoare la eliminarea/reducerea comisionului de rambursare anticipată și altor tipuri de credite precum și contractelor de împrumut aflate în derulare în momentul adoptării actului normativ;

2) Declanșarea unei investigații sectoriale privind piața serviciilor de plăti cu carduri cu scopul identificării eventualelor practici anticoncurențiale și a potențialelor disfuncționalități. Investigația sectorială a scos în evidență mai multe probleme de concurență importante pe piața națională a cardurilor de plată, printre care modul de determinare a comisioanelor interbancale precum și nivelul acestora pe piața cardurilor din România. În vederea găsirii celei mai bune soluții prin care comisioanele interbancale să fie reduse substanțial, CC a propus introducerea unor măsuri legislative la nivel național constând în plafonarea comisioanelor interbancale aplicate cardurilor de consum.

Principalul efect generat ca urmare a aplicării prevederilor Ordonanței nr. 50/2010 l-a reprezentat creșterea gradului de mobilitate al clienților respectiv majorarea numărului creditelor refinanțate. Acest lucru a fost determinat de reducerea sau chiar eliminarea comisionului de rambursare anticipată practicat până în septembrie 2010 de către băncile comerciale din România. Amplificarea mobilității clienților a condus, la rândul său, la accentuarea concurenței în sistemul bancar autohton.

The determination of the ***affected turnover indicator*** as it appears in the calculation of the generated savings was obtained by own estimations based on the data provided by the Competition Council. Unless otherwise specified, conversion from the local currency to the European currency was made at the average exchange rate of that period calculated by the National Bank of Romania.

AFFECTED TURNOVER INDICATOR

3.1 Major interventions in the banking services sector

1) Proposal to extend the provisions of Government Ordinance no. 50/2010 on the elimination/reduction of early repayment commission to other types of loans as well, and also to loan contracts in progress at the time of enactment;

2) The start of a sector inquiry in card payment services in order to identify any potential anticompetitive or potential dysfunctions of the market. The sector inquiry highlighted some important competition issues on the national market of cards payments, including how the level of interbank fees were determined, as well as their level on the card payment market in Romania. Trying to find the best way to intervene, the Competition Council proposed legislative measures at national level to limit the interbank fees of credit cards.

The main effect generated by the application of the provisions of Government Ordinance no. 50/2010 represented the increase in the degree of mobility of the clients and the increase in the number of refinanced loans. This was determined by the reduction or even the elimination of the early repayment commission that was applied until September 2010 by the commercial banks in Romania. Increasing customer mobility has also led to increased competition in the domestic banking system.

Totalul economiilor generate se ridică aproximativ

75 milioane lei și **23,85 milioane euro**

ceea ce echivalează cu

cca.
41,547
milioane
euro

aferente perioadei de 12 luni ulterioare apariției
Ordonanței 50/2010
(intervalul iunie 2010-mai 2011).

În **aprilie 2015** a fost publicată

Legea nr. 70/2015

pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată care prevede printre altele și plafonarea comisioanelor interbancare la un nivel max. de 0,2% pentru cardurile de debit, respectiv de 0,3% pentru cardurile de credit.

Economia totală anuală pentru consumatori

rezultată prin plafonarea comisioanelor aferente serviciilor de plăți cu cardurile determinată pe baze conservatoare plecând de la datele cu privire la dimensiunea pieței specifice în anul **2013** este de

cca.
69,52
milioane
lei

respectiv
15,73
milioane
euro.

The total consumer savings generated amounted to approximately

RON 75 million

and

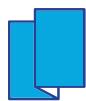
EUR 23.85 million

which is equivalent to

cumulative effect for the 12-month period following the issuance of Ordinance 50/2010 (June 2010 - May 2011).

In April 2015

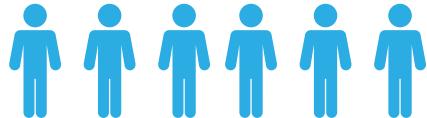

Law no. 70/2015

for the strengthening of the financial discipline regarding the operations of cashing and cash payments and for the modification of Government

Emergency Ordinance no. 193/2002 on the introduction of modern payment systems was published, which stipulates, inter alia, the capping of interbank fees at a maximum level of 0.2% for debit cards and 0.3% for credit cards respectively.

The total annual savings for consumers

resulting from capping fees for payment services with cards, based on conservative assumptions, starting from data on the size of the specific market in **2013**, is

**respectively
EUR 15.73
million**

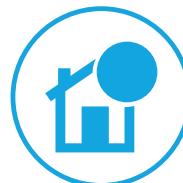

3.2 Intervenții majore asupra industriei asigurărilor de răspundere civilă auto

Companiile Asigurarea Românească, ARDAF, ASIT, ASTRA, Grup AS, OMNIASIG și UNIQA au fost sancționate în anul 2003 cu aproximativ 0,4 milioane lei pentru o înțelegere anticoncurențială de fixare a nivelului primei pentru asigurarea de răspundere civilă auto cu valabilitate în afara teritoriului României.

Totalul economiilor generate la nivelul industriei asigurărilor auto, ca efect al aplicării politicilor de concurență, se ridică la aproximativ 7,4 milioane euro, conform metodologiei Comisiei Europene și la aproximativ 4,6 milioane euro, conform metodologiei OECD.

3.3 Intervenție asupra fondurilor de pensii administrate privat - Pilonul II

În anul 2010, societățile de administrare a fondurilor private de pensii au fost sancționate cu o amendă totală în valoare de 5,2 milioane lei, pentru incheierea unei înțelegeri anticoncurențiale de împărțire a clienților.

Totalul economiilor generate la nivelul **fondurilor de pensii administrate privat - Pilonul II**, ca efect al aplicării politicilor de concurență, se ridică la aproximativ 7,7 milioane euro, conform metodologiei Comisiei Europene și la aproximativ 4,2 milioane euro, conform metodologiei OECD.

3.2 Major interventions on motor third party liability insurance industry

The Romanian insurance companies, ARDAF, ASIT, ASTRA, Group AS, OMNIASIG and UNIQA were sanctioned in 2003 with approximately RON 0.4 million for an anticompetitive agreement to fix the premium level for motor third party liability insurance valid outside Romania.

The total savings generated in the motor insurance industry as a result of the enforcement of competition policy amounted to approximately EUR 7.4 million, according to the European Commission's methodology and around EUR 4.6 million, according to the OECD methodology.

3.3 Major Intervention on private pension funds - Pillar II

In 2010, the pension fund asset management companies were sanctioned with a total fine of RON 5.2 million, for an anticompetitive agreement for client (market) sharing.

The total savings generated in the **private pension funds - Pillar II**, due to the enforcement of competition policy, amounts to approximately EUR 7.7 million, according to the European Commission's methodology and about EUR 4.2 million, according to OECD's methodology.

3.4 Intervenții majore asupra industriei telecomunicațiilor mobile din România

- **1) Acceptarea de angajamente** în cadrul unei investigații declanșate în anul 2009 cu privire la distribuția produselor preplătite de telefonie mobilă și impunerea de angajamente companiilor Orange, Vodafone și Cosmote;
- **2) Propuneri de măsuri** către ANCOM în 2012 în procesul de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de 800, 900, 1800 și 2600 MHz.

Investigația declanșată de **Consiliul Concurenței** a avut ca obiect posibila încălcare a art. 5 alin. (1) din Legea concurenței și a art. 101 din TFUE de către Orange, Vodafone și Cosmote (actual Telekom) și agenții economici implicați pe întreg lanțul acestora de distribuție pe **piata comercializării produselor preplătite de telefonie mobilă**.

Pentru fiecare dintre cei trei operatori de telefonie mobilă, declanșarea investigației a avut la bază indicii cu privire la existența, în contractele încheiate pe întreg lanțul de distribuție a produselor preplătite de telefonie mobilă, a unor clauze privind:

- impunerea prețului de revânzare;
- împărțirea pieței în funcție de teritoriu sau de categoriile de clienți;

Astfel, indiciile avute la **declanșarea investigației** au avut ca obiect relațiile pe verticală existente în sistemul de distribuție al fiecărui operator de telefonie mobilă (Orange, Vodafone și Cosmote).

Impactul total concretizat în economii generate consumatorilor ca efect al intervenției Consiliului Concurenței pe piața distribuției cartelelor preplătite a fost de cca. 483,44 milioane de euro conform metodologiei Comisiei Europene și la aproximativ 559 milioane de euro, conform metodologiei OECD.

Încurajarea concurenței în industria telecomunicațiilor mobile concretizată în intrarea pe această piață în cursul anului 2007 a unui nou competitor care a practicat o strategie agresivă de preț a stat la baza unei dinamici competitive a tarifului mediu pe utilizator, generând astfel economii de cost importante pentru consumator.

Impactul total concretizat în economii generate consumatorilor ca efect al pătrunderii unui nou competitor în industria telecomunicațiilor mobile din România și a recomandărilor Consiliului Concurenței cu privire la Caietul de Sarcini realizat de către ANCOM pentru licitația desfășurată în anul 2012 a fost de **cca. 16 mil. Euro** (perioada **2013-2014**).

3.4 Major interventions on the Romanian mobile telecommunication industry

- 1) **Accepting remedies** within the investigation started in 2009 on the distribution of prepaid mobile communication products and the imposing of remedies to Orange, Vodafone and Cosmote;
- 2) **The proposals of certain measures** to ANCOM in 2012 in the process of granting the rights to use radio frequencies in the 800, 900, 1800 and 2600 MHz bands;

The **investigation** initiated by the **Competition Council** had as its object the possible infringement of art. 5 par. (1) of the Competition Law and Art. 101 TFEU by Orange, Vodafone and Cosmote (now Telekom) and companies involved throughout their **distribution chain on the market for prepaid products**.

For each of the three mobile operators, the triggering of the investigation was based on indications of the existence in contracts concluded on the entire prepaid mobile phone distribution chain of clauses on:

- resale price maintenance;
- market sharing on geographical and client type criteria;

Thus, the clues to **start the investigation** referred to vertical relationships in the existing distribution system of each mobile operator (Orange, Vodafone and Cosmote).

The total impact of the Competition Council's intervention in the prepaid cards market materialized in consumer savings of approx. EUR 483.44 million according to the European Commission's methodology and around EUR 559 million, according to the OECD methodology.

The stimulation of competition in the mobile telecommunication industry, achieved by the entry of a new competitor in this market during 2007, which had an aggressive price strategy, was the basis for a competitive dynamic of the average tariff per user, thus generating significant cost savings for consumers.

The total impact of savings generated to consumers as a result of the entry of a new competitor in the mobile telecommunications industry in Romania and of the Competition Council's recommendations for the ANCOM's Tender Book for the tender held in 2012 was **approx. EUR 16 million (2013-2014 period)**.

3.5 Intervenții majore asupra industriei cimentului din România

În anul 2005 Consiliul Concurenței, prin Decizia 95/2005, a sancționat societățile Lafarge Romcim SA, Holcim (România) SA și Carpcement Holding SA pentru încălcarea art.5, alin.1, lit. a din Legea concurenței nr.21/1996 pentru participarea la o înțelegere anticoncurențială de fixare a prețurilor pe piața cimentului din România. Nivelul total al amenziilor aplicate s-a ridicat la aproximativ **98 de milioane lei**, reprezentând un procent între 5,5 - 6,5% din cifra de afaceri a companiilor implicate. După **eliminarea practicilor anticoncurențiale**, prețurile produselor care au făcut obiectul investigației Consiliului Concurenței, au scăzut cu aproximativ 6%, în condițiile în care prețurile materialelor de construcții au înregistrat creșteri în aceeași perioadă.

Totalul **economiilor generate consumatorilor** la nivelul industriei cimentului, ca efect al aplicării politicilor de concurență, se ridică la:

aproximativ 19,15 milioane euro

conform metodologiei Comisiei Europene și la:

aproximativ 14,87 milioane euro

conform metodologiei OECD.

3.6 Intervenții majore asupra industriei farmaceutice și de sănătate

Prin Decizia 12/2008, Consiliul Concurenței a constatat **încheierea și punerea în practică a unei înțelegeri anticoncurențiale**, de participare, în mod concertat, cu oferte trucate la licitație pentru unele tipuri de dializoare, și a sancționat companiile: Fresenius Medical Care S.R.L, Alsifcom Intermed S.R.L. și Opremi Medfarm S.R.L.

Decizia 15/2008 (Cazul înțelegерii anticoncurențiale în cadrul Programului Național pentru Diabet), Consiliul Concurenței a constatat că între producătorul Eli Lilly Export S.A., pe de o parte, și distribuitorii A&A Medical S.R.L., Relad Pharma S.R.L. și Mediplus Exim S.R.L., pe de altă parte, s-a încheiat o **înțelegere anticoncurențială**, având ca obiect împărțirea portofoliului pentru diabet al producătorului Eli Lilly, și, în consecință eliminarea concurenței între cei trei distribuitori.

3.5 Major interventions in the cement industry in Romania

The total **consumer savings** generated by the enforcement of competition policy in the cement industry amounted to:

approximately EUR 19.15 million

according to the European Commission's methodology and

around EUR 14.87 million

according to the OECD's methodology.

In 2005, the **Competition Council**, through Decision 95/2005, sanctioned the companies Lafarge Romcim SA, Holcim (Romania) SA and Carpatcement Holding SA for the infringement of art. 5, para. (1), letter a) of the Competition Law no. 21/1996 for participating in an anticompetitive price-fixing agreement on the cement market in Romania. The total amount of the fines applied was approximately **RON 98 million**, representing around 5.5 - 6.5% of the turnover of the companies involved. After **the elimination of the anticompetitive practices**, the prices of the products under investigation by the Competition Council decreased by about 6%, even though the prices of construction materials increased during the same period.

3.6 Major interventions on the pharmaceutical and healthcare industry

By Decision 12/2008, the Competition Council found **the implementation of an anticompetitive agreement**, to participate with rigged bids to a tender for certain types of dialysis equipment, and sanctioned the companies: Fresenius Medical Care Ltd, Alsifcom Intermed SRL and Opremi Medfarm SRL.

By Decision 15/2008 (the case of the anticompetitive agreement in the National Diabetes Program), the Competition Council found that between Eli Lilly Export SA, on the one hand, and the distributors A&A Medical SRL, Relad Pharma SRL and Mediplus Exim SRL, on the other, was set an **anticompetitive agreement** with the aim of sharing Eli Lilly's diabetes portfolio and, consequently, eliminating competition between the three distributors.

Impactul cumulat al celor două intervenții ale autorității de concurență s-a ridicat la:

conform cuantificării pe baza metodologiei Comisiei Europene

în cazul aplicării metodologiei OECD

3.7 Intervenție asupra industriei de energie electrică din România

Consiliul Concurenței a amendat Hidroelectrica SA și 10 parteneri comerciali ai acesteia în **2015** cu o amendă totală de **165,5 milioane lei** pentru **înțelegeri anticoncurențiale** pe piața producerii și comercializării energiei electrice.

Autoritatea de concurență a constatat că respectivele contracte încheiate între Hidroelectrica și furnizorii acesteia au avut ca efect blocarea pieței pentru alți furnizori și producători de energie electrică și consumatori eligibili, conducând la îngreunarea procesului de dezvoltare a pieței în perioada liberalizării sectorului.

Impactul generat de intervenția CC este estimat la:

cca. 155 milioane euro

potrivit metodologiei Comisiei Europene și respectiv

131 milioane euro

potrivit metodologiei OECD.

EUR
18.72
million

according to the OECD's
methodology

approx.
EUR 23.55
million

according to the European
Commission's methodology

The **cumulative impact** of the two
interventions of the competition
authority amounted to:

3.7 Competition Council's intervention on the electricity industry in Romania

The impact generated by RCC's
intervention is estimated at:

approx. EUR 155 million

according to the European
Commission methodology

EUR 131 million

according to the
OECD's methodology.

The **Competition Council** fined Hidroelectrica SA and 10 of its trading partners in **2015** with a total fine of **RON 165.5 million**, for **anticompetitive agreements** on the market for production and trading of electricity.

The Competition Authority found that the contracts concluded between Hidroelectrica and its suppliers had the effect of blocking the market for other eligible electricity suppliers and producers and eligible consumers, thus hampering the development of the market during the liberalization of the sector.

3.8 Intervenții majore asupra industriei carburanților din România

1) Decizia 97/2011,

În urma căreia Consiliul Concurenței a amendat cele mai mari șase companii petroliere din România, respectiv OMV Petrom, OMV Petrom Marketing SRL, Rompetrol Downstream, Lukoil România, MOL România Petroleum Products SRL, Eni România SRL, pentru **retragerea de pe piață a unui sortiment de benzină** în anul **2008**. **Amenda totală** reprezintă aproximativ 3% din cifra de afaceri cumulată a companiilor implicate. Cele șase companii au încălcăt art.5 din Legea concurenței care interzice, întelegerile între companii pentru limitarea producției și comercializării. Practic, părțile implicate au hotărât de comun acord să nu mai comercializeze sortimentul de benzină Eco Premium, sortiment pe care, înainte de aceste acțiuni, l-au comercializat în mod liber, începând cu 1 aprilie 2008. Durata întelegerii a fost de aproximativ un an.

În cadrul acestei analize s-a pornit de la ipoteza că, în lipsa **intervenției Consiliului Concurenței**, prețul benzinei, respectiv motorinei în România pentru anul **2012** ar fi urmat același trend ca și prețul din UE (conform evoluției din anii anteriori). În plus, s-a estimat foarte conservator, efectul asupra prețului din punct de vedere al duratei (un an). **Economia totală generată** a fost de **cca. 132,53 milioane euro**.

Totalul economiilor generate la nivelul pieței angro de carburanți, ca efect al aplicării politicilor de concurență, se ridică la aproximativ **16,66 milioane euro**, conform metodologiei Comisiei Europene și la aproximativ **13 milioane euro**, conform metodologiei OECD.

3.8 Major interventions on the fuel industry in Romania

1) By Decision 97/2011,

Competition Council fined the six largest oil companies in Romania respectively OMV Petrom, OMV Petrom Marketing SRL, Rompetrol Downstream, Lukoil Romania, MOL Romania Petroleum Products SRL and Eni Romania SRL, for **withdrawing from the market a type of gasoline in 2008**. The fine represented approximately 3% of the aggregate turnover of the companies involved. The six companies have infringed art. 5 of Competition Law prohibiting agreements between companies to limit production or trade. Basically, the parties involved have mutually agreed to stop selling the Eco Premium gasoline starting 1st April 2008, a type of lead fuel that before they traded freely. The duration of the agreement was about a year.

2) The Competition Council ,

sanctioned three companies in **the wholesale fuel industry** for an anticompetitive agreement. The sanctioned companies were SC Tinmar IND SA, SC Planoil SRL and SC Planoil Industries SRL. In the **investigation**, the competition authority found that the three companies participated in an **agreement** to fix prices, discounts and margins, and also to share customers, sources of supply and distribution in the activity of wholesale distribution of gasoline and diesel. The agreement between the three companies lasted three years.

In this analysis, it was assumed that, in the absence of **the Competition Council's intervention**, the price of gasoline and diesel in Romania in **2012** would have followed the same trend as the EU price (according to the evolution of previous years). In addition, the price effect in terms of duration (one year) has been estimated very conservatively. **The total consumer savings** was estimated to **approx. EUR 132.53 million**.

The total savings generated in the wholesale fuel market as a result of the enforcement of competition policy amounted to approximately **EUR 16.66 million**, according to the European Commission's methodology and around **EUR 13 million**, according to the OECD methodology.

3.9 Intervenții majore asupra industriei comerțului cu amănuntul din România

1) Decizia 32/2013

privind **concentrarea economică** realizată prin dobândirea controlului unic de către Auchan Romania SA asupra S.C. Real-Hypermarket Romania SRL. Consiliul Concurenței a analizat 9 piețe relevante considerate afectate de **operațiunea de concentrare** (din care 3 piețe definite la nivelul municipiului București). Poziția concurențială deținută de către noua entitate în urma concentrării economice, pe cele 9 piețe era situată în intervalul 15% - 40%. Consiliul Concurenței a aprobat concentrarea realizată prin dobândirea controlului unic de către Auchan România asupra SC Real Hypermarket România, cu respectarea anumitor angajamente;

3) Decizia 46/2014

privind **concentrarea economică** realizată prin dobândirea controlului unic de către SC Mega Image SRL asupra unor active aparținând SC Angst Retail SRL. Consiliul Concurenței a aprobat concentrarea economică realizată prin dobândirea controlului unic de către SC Mega Image SRL asupra unor active aparținând Angst Retail, cu condiția respectării unor angajamente propuse de Mega Image și acceptate de Consiliul Concurenței;

2) Decizia nr. 37/2016

privind **concentrarea economică** realizată prin dobândirea controlului unic de către CARREFOUR NEDERLAND asupra BILLA România SRL, Billa Invest Construct și Alib Rom. În urma analizei, Consiliul Concurenței a constatat că în zona geografică Brăila operațiunea ar putea conduce la consolidarea poziției pe piață a Carrefour, cu efectul reducerii posibilităților de alegere a consumatorilor. În această situație, ar fi existat riscul ca tranzacția să conducă la creșterea prețurilor produselor alimentare în zonă;

3.9 Major interventions on the retail industry in Romania

1) By Decision 32/2013

regarding **the merger** between Auchan Romania SA and SC Real-Hypermarket Romania SRL. The Competition Council analyzed 9 relevant markets considered to be affected by **the merger operation** (of which 3 markets were defined in Bucharest). The competitive position of the new entity as a result of the merger in the 9 markets was between 15% and 40%. The Competition Council approved the concentration through the acquisition of the sole control by Auchan Romania of SC Real Hypermarket Romania, subject to certain remedies;

3) By Decision 46/2014,

the merger between SC Mega Image SRL and Angst Retail SRL by gaining control of some of the assets of the later. Competition Council approved the merger realized by gaining the control of some assets of Angst Retail SRL by SC Mega Image SRL, with the condition to respect certain remedies proposed by Mega Image and accepted by the Competition Council;

2) By Decision no. 37/2016,

the merger between Carrefour Nederland and Billa Romania SRL, Billa Invest and Alibi Rom. In the analysis, the Competition Council concluded that in the geographical area of Brăila, the merger will lead to the consolidation of Carrefour's market position, with the effect of reducing the range of consumer choices. In this situation, there was the risk that the merger would have a lead to a price increase for food products in the respective area;

4) Prin Decizia 84/2016,

Consiliul Concurenței a autorizat Dante Internațional să preia compania PC Garage SRL, cu condiția respectării unor angajamente. Consiliul Concurenței a constatat că această operațiune conduce la **consolidarea poziției pe piață** a Dante Internațional și implicit la scăderea presiunii concurențiale pentru anumite categorii de produse. În urma, analizei Consiliului Concurenței, Dante Internațional și-a luat angajamentul de a ceda patru magazine online active pe piața comercializării cu amănuntul de produse nealimentare. În plus, Dante s-a angajat să nu se implice în activitățile cedionate pentru o perioadă de cel puțin 10 ani;

5) Prin Decizia 13/2015,

Consiliul Concurenței a sancționat 25 de companii de pe **piața comercializării produselor alimentare** (4 retaileri: Metro, Real, Selgros, Mega Image și 21 de furnizori ai acestora), atât pentru stabilirea prețurilor de revânzare (de raft), cât și pentru **comportamentul în cadrul promoiilor**. Durata înțelegerii a fost de 5 ani. Piața relevantă pe care practicile au fost constatate este piața aprovisionării cu produse de consum curent, preponderent alimentare. Efectele practicilor constatate se repercuzează atât pe piața aprovisionării (asupra altor distribuitori), cât și pe piața de comercializare către consumatorii finali. Piața aprovisionării cuprinde comercializarea de bunuri de consum curent de către producători către distributorii angro, cash&carry, detailiști sau alți beneficiari (cafenele, hoteluri, restaurante etc.).

Economiile totale generate ca efect direct al celor **5 decizii** de politică de concurență de pe piața de retail din România se ridică la:

aprox. 66,61 milioane euro

potrivit metodologiei Comisiei Europene, respectiv

62,41 milioane euro

potrivit celei elaborate de către OECD.

Total savings generated as a direct result of the **5 competition policy decisions** on the retail market in Romania amounted to:

approx. EUR
66.61 million

according to the methodology of the European Commission, respectively

EUR 62.41 million

according to the one elaborated by the OECD.

4) By Decision 84/2016 ,

the Competition Council allowed Dante International to take over PC Garage SRL, with the condition to respect certain remedies. The Competition Council found that this merger was going to lead to **the strengthening of the market position** of Dante International and, implicitly, a decrease in the competitive pressure for certain product categories. After the Competition Council's analysis, Dante International committed to divest four active online shopping sites that sold non-food products. In addition, Dante International committed not to intervene in the sites' activity for at least 10 years.

5) By Decision 13/2015,

the Competition Council sanctioned 25 companies from **the food retail sector** (4 retailers: Metro, Real, Selgros, Mega Image and 21 of their suppliers) for setting the resale (shelf) price, and also for **the behavior during discount periods**. The duration of the agreement was five years. The relevant market was everyday consumer goods, mainly food. The observed effects influence both the upstream market (other suppliers) as well as the final consumers. The supply (upstream) market includes the sale of current consumer goods by producers to wholesalers, cash & carry, retailers or other beneficiaries (cafes, hotels, restaurants, etc.).

3.10 Intervenții majore asupra sectorului „profesiilor liberale” din România

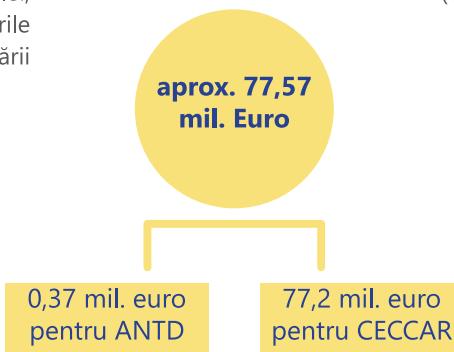
1) Decizia Consiliului Concurenței 19/2008

referitoare la încălcarea art. 5 alin. (1) lit.a) din Legea Concurenței nr.21/1996, republicată, de către Asociația Națională a Tehnicienilor Dentari (ANTD) prin stabilirea și publicarea tarifelor de referință pentru lucrările de protetică dentară. S-a sancționat ANTD cu amendă în quantum de 19.993 lei, reprezentând 4% din veniturile realizate în anul anterior aplicării sancțiunii.

2) Decizia Consiliului Concurenței 47/2010

referitoare la **investigația** având ca obiect încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea Concurenței nr. 21/1996, republicată, și ale art. 101 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene de către Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (C.E.C.C.A.R.).

Însumarea efectelor generate consumatorilor datorită politiciei de concurență conduce la o valoare identică, de:

determinată, în mod conservator, pe baza ambelor metodologii utilizate.

3.10 Major interventions on the "liberal professions" sector in Romania

1) The Competition Council

Decision 19/2008

regarding the infringement of art. 5 par. (1) letter a) of the Competition Law no. 21/1996, republished, by the National Association of Dental Technicians (ANTD) by **establishing and publishing the reference tariffs** for dental prostheses. The ANTD was sanctioned with a fine in the amount of RON 19,993, representing 4% of the revenues realized in the year before the sanction was applied.

Summing up the effects generated to consumers due to competition policy leads to an identical value of:

approx. EUR
77.57 million

0.37 mil. euro
for ANTD

77.2 mil. euro
for CECCAR

conservatively determined on
the basis of both
methodologies used.

2) The Competition Council

Decision 47/2010

regarding **the investigation** regarding the infringement of art. 5 par. (1) of the Competition Law no. 21/1996, republished, and of art. 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union by the Body of Chartered and Authorized Accountants of Romania (C.E.C.C.A.R.).

Centralizarea cuantificărilor de impact efectuate la nivelul celor **10 industrii cheie** prezentate anterior este redată în tabelul următor. **Impactul total** determinat de noi se ridică la **cca. 1,06 miliarde euro** (1,06 miliarde euro pe baza metodologiei Comisiei Europene, respectiv 1,09 miliarde euro pe baza metodologiei OECD).

INDUSTRII	Interdicere înțelegeri anticoncurențiale/ decizii concentrări economice		Alte metodologii utilizate
	Metodologie Comisia Europeană	Metodologie OECD	
BANCAR			57,28
TELECOMUNICAȚII MOBILE	483,44	559,00	16,00
ENERGIE ELECTRICĂ	155,00	131,00	
COMERCIALIZARE CARBURANȚI	16,67	13,05	132,53
FARMA	23,55	18,67	
RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO	7,39	4,60	
FONDURI DE PENSII PRIVATE	7,71	4,22	
PROFESII LIBERALE	77,57	77,57	
RETAIL	66,61	62,41	
CIMENT	19,15	14,87	
TOTAL	857,10	885,44	205,81

Tabel 3. Determinarea impactului cumulat al politicii de concurență la nivelul a 10 industriei cheie (mil.euro)

The centralization of the total impact quantification across the **10 key industries** outlined above is shown in the table below. **The total impact** we determined amounts to **approx. EUR 1.06 billion** (EUR 1.06 billion on the basis of the European Commission methodology, EUR 1.09 billion on the basis of the OECD methodology).

INDUSTRIES	Prohibition of anticompetitive agreements / merger decisions			Other methodologies used
	European Commission methodology	OECD methodology		
BANKING				57.28
MOBILE TELECOMMUNICATION	483.44	559.00		16.00
ELECTRICITY	155.00	131.00		
FUEL	16.67	13.05		132.53
PHARMACEUTICALS	23.55	18.67		
MOTOR THIRD PARTY LIABILITY INSURANCE	7.39	4.60		
PRIVATE PENSION FUNDS	7.71	4.22		
LIBERAL PROFESSIONS	77.57	77.57		
RETAIL	66.61	62.41		
CEMENT	19.15	14.87		
TOTAL	857.10	885.44		205.81

Table 3. The total impact of RCC's interventions on consumer savings across the 10 key industries

4

EVALUAREA IMPACTULUI POLITICII DE CONCURENȚĂ LA NIVEL MACROECONOMIC

**Principalele obstacole în calea
proiectării unei metodologii unitare,
riguroase din punct de vedere științific,
privind impactul politicii de concurență
la nivel macroeconomic sunt:**

1) dificultatea găsirii unor indicatori relevanți pentru măsurarea politiciei de concurență;

2) dificultatea identificării empirice a unei relații de cauzalitate între politica de concurență, pe de o parte, și intensitatea concurențială pe de altă parte;

3) dificultatea izolării impactului generat de către politica de concurență asupra creșterii economice de acțiunea altor factori cum ar fi liberalizarea comerțului sau integrarea piețelor.

METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESS THE IMPACT OF COMPETITION POLICY AT MACROECONOMIC LEVEL

4

The main obstacles to designing a scientifically sound unitary methodology on the impact of macroeconomic competition policy are:

1) the difficulty of finding relevant indicators for measuring competition policy;

2) the difficulty of empirically identifying a causal relationship between competition policy on the one hand and the competitive intensity on the other;

3) the difficulty of isolating the impact generated by competition policy on economic growth from the action of other factors such as trade liberalization or market integration.

OECD³ subliniază dificultatea măsurării impactului politicii de concurență asupra creșterii economice. Cu toate acestea mecanismul de influențare este evident:

Figura 1. Mecanismele de influențare a creșterii economice prin politica de concurență

Sursa: adaptare după OECD – Factsheet on how competition policy affects macro-economic outcomes, 2014

³OECD – Factsheet on how competition policy affect macro-economic outcomes, 2014

The OECD³ stresses the difficulty of measuring the impact of competition policy on economic growth.
Although the mechanism of influence is obvious:

Figure 1. Mechanisms for influencing economic growth through competition policy
Source: Adaptation by OECD - Factsheet on how competition policy affects macro-economic outcomes, 2014;

³OECD – Factsheet on how competition policy affect macro-economic outcomes, 2014

Sistemul de indicatori utilizat pentru măsurarea politicii de concurență poate fi structurat astfel:

- 1) indicatori de input: cuprind variabile binare de tipul existenței sau nu a unei autorități de concurență, resursele umane și financiare aflate la dispoziția respectivei autorități de concurență precum și calitatea cadrului legislativ și instituțional specific;
- 2) indicatori de output: includ chestionare de monitorizare a eficienței percepute a politicii de concurență și variabile legate de intervențiile autoritatii de concurență;
- 3) indicatori combinați din cele două categorii precedente.

Metodologie folosită/ variabilă măsurată	VARIABILĂ INPUT	VARIABILĂ OUTPUT	
Indicator obiectiv	Existența autorității de concurență (da/nu) Resursele financiare (buget) și umane ale autoritatii de concurență	Intervenții ale autoritatii de concurență	<i>Sursa: European Commission – Ex post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature, iunie 2015</i>
Indicator subiectiv	-	Chestionare cu privire la eficiența percepătă a politicii de concurență	

Tabel 4. Tipuri de indicatori pentru evaluarea impactului macroeconomic

Majoritatea lucrărilor de specialitate converg către concluzia potrivit căreia accentuarea concurenței are un impact favorabil asupra indicatorilor macroeconomici, impact propagat pe trei canale: eficiență alocativă, eficiență productivă și respectiv eficiență dinamică.

The indicator system used to measure competition policy can be structured as follows:

- 1) input indicators: include binary variables such as the existence or not of a competition authority, the human and financial resources available to that competition authority as well as the quality of the specific legislative and institutional framework;
- 2) output indicators: Include questionnaires to monitor the perceived efficiency of competition policy and variables related to the competition authority's interventions;
- 3) combined indicators from the previous two categories.

Methodology used / measured variable	INPUT VARIABLE	OUTPUT VARIABLE
Objective indicator	Existence of competition authority (yes / no) The financial (budget) and human resources of the competition authority.	Interventions by the Competition Authority
Subjective indicator	-	Questionnaires on perceived efficiency of competition policy

Table 4. Types of indicators for macroeconomic impact assessment

Most specialized papers converge to the conclusion that the increase in competition has a favorable impact on macroeconomic indicators, three-channel impact: allocative efficiency, productive efficiency and dynamic efficiency respectively.

Studiul derulat de **Buccirossi et al (2013)** a încercat de asemenea estimarea impactului politiciei de concurență asupra TFP utilizând pentru aceasta datele referitoare la 22 de industrii din 12 țări membre ale OECD pentru perioada 1995-2005. În acest sens autorii studiului au utilizat CPI – *aggregate competition policy indicator* – prin luarea în considerare a mărимii sancțiunilor, probabilitatea detectării cartelurilor și respectiv probabilitatea de eroare. Prin analiza corelației dintre CPI și TPF s-a fundamentat concluzia potrivit căreia CPI are un efect semnificativ și pozitiv asupra evoluției productivității muncii. La nivel general, **conurența** acționează ca un proces de selecție care redistribuie cotele de piață în favoarea firmelor productive. Conform rezultatelor modelului econometric construit de autori, coeficientul estimat al indicelui CPI explică în proporție de 0,09 rata de creștere a TFP (o creștere a indicelui CPI de 0,1 generează o creștere de 0,9 puncte procentuale a TFP).

De asemenea, conform altor estimări ale autorilor, elasticitatea medie a TFP în funcție de indicele CPI este de 4,48 pentru cele 12 țări și cele 22 de industrii analizate. Prin urmare, o creștere de 1% a CPI, poate fi asociată cu sporirea ratei de creștere a TFP de 4,48%. Astfel, chiar și o creștere relativ mică în ceea ce privește eficacitatea aplicării normelor de concurență generează un **impuls semnificativ** asupra ratei de creștere a productivității totale a factorilor.

O concluzie de interes pentru prezentul studiu a rezultat în urma cercetării bazate pe analiza regresională efectuată de către Gutman și Voigt (2014): în țările în care există legislație în materie de concurență rata de creștere a PIB a fost cu 2-3% superioară statelor fără legislație specifică. Factorul care a stat la baza acestei evoluții îl constituie investițiile și nu productivitatea muncii, probabil ca rezultat al unui grad ridicat de încredere al investitorilor în mediul de afaceri local.

The study conducted by **Buccirossi et al (2013)** also attempted to estimate the impact of competition policy on the TFP using the data for 22 industries in 12 OECD member countries for 1995-2005. For this purpose, the study authors used the aggregate competition policy indicator (CPI) by taking into account the size of the sanctions, the probability of detecting the cartels and the likelihood of error. By analyzing the correlation between the CPI and TPF, it was concluded that the CPI has a significant and positive effect on the evolution of labor productivity.

Generally, **competition** acts as a selection process that redistributes market shares to productive companies. According to the results of the authors' econometric model, the estimated CPI index explains the TFP growth rate of 0.09 percent (an increase in the CPI of 0.1 generates a 0.9 percentage point increase in TFP).

Also, according to other authors' estimates, the average CPI elasticity by CPI is 4.48 for the 12 countries and 22 industries analyzed. Therefore, a 1% increase in the CPI can be associated with an increase in the TFP growth rate of 4.48%. Thus, even a relatively small increase in the effectiveness of the enforcement of competition rules generates a **significant impulse** on the rate of increase in total factor productivity.

A conclusion of interest for the present study was the result of Gutman and Voigt's (2014) regression analysis: in countries where there is a competition law, the GDP growth rate was 2-3% higher than the states without specific legislation. The factor behind this development is investment rather than labor productivity, probably as a result of a high degree of investor confidence in the local business environment.

Tabelul de mai jos sintetizează studiile întreprinse cu scopul determinării impactului macroeconomic al politiciei de concurență.

STUDIU	VARIABILĂ DEPENDENTĂ	VARIABILE INDEPENDENTE	EŞANTION	REZULTATE OBȚINUTE
Mc Caughan et al, 2007	Marja "preț-cost"	Eficiența politiciei de concurență măsurată pe baza clasamentului GCR și variabile de control (creșterea pieței, gradul de penetrare al importurilor)	19 țări, 1999-2003	Corelație statistică negativă între eficiența politiciei de concurență și marja preț-cost
Borell și Tolosa, 2008	TFP (total factor productivity)	Eficiența politiciei de concurență măsurată pe baza WEF	85 țări	Efect pozitiv al unei politici de concurență eficiente asupra TFP
Buccirossi et al, 2008, 2013	TFP și poziția liderului	CPI și variabile de control (gradul de liberalizare al comerțului, cheltuielile de cercetare-dezvoltare)	12 țări OECD, 22 industrii, 1995-2005	Corelație statistică semnificativă între eficiența politiciei de concurență și TFP
Clougherty, 2010	Variația procentuală a PIB-ului real per capita (calculat la paritatea puterii de cumpărare)	Bugetul anual al autorității de concurență exprimat la paritatea puterii de cumpărare și variabile de control (dinamica populației, rata inflației)	25 țări, 1996-2007	Impact pozitiv al bugetului autorității de concurență asupra creșterii economice

Tabel 5. Studii de evaluare a impactului macroeconomic

Sursa: European Commission – Ex post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature, iunie 2015;

The table below summarizes the studies undertaken to determine the macroeconomic impact of competition policy.

STUDY	VARIABLE DEPENDENT	INDEPENDENT VARIABLES	SAMPLE	RESULTS
Mc Caughan et al, 2007	Cost-effectiveness margin	The effectiveness of competition policy measured by the GCR classification and control variables (market growth, penetration of imports)	19 countries, 1999-2003	Negative statistical correlation between the effectiveness of competition policy and cost-price margin
Borelli și Tolosa, 2008	TFP (total factor productivity)	Effectiveness of competition policy measured on WEF	85 countries	Positive effect of an effective competition policy on the TFP
Buccirossi et al, 2008, 2013	TFP and leader position	CPI and control variables (trade liberalization degree, R & D expenditure)	12 OECD countries, 22 industries, 1995-2005	Significant statistical correlation between the effectiveness of competition policy and TFP
Clougherty, 2010	Percentage change in real GDP per capita (calculated at purchasing power parity)	Annual budget of the competition authority expressed in purchasing power parity and control variables (population dynamics, inflation rate)	25 countries, 1996-2007	Positive impact of the competition authority's budget on economic growth

Table 5. Macroeconomic Impact Assessment Studies

Source: European Commission – Ex post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature, June 2015;

Estimarea la nivel macroeconomic a economiilor aggregate generate consumatorilor diferă semnificativ de la o țară la alta, fiind măsurată ca procent din PIB al respectivei țări/spațiu înmulțit cu 10^{-2}

Țară/spațiu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Comisia Europeană	8,7	7,6	8,9 - 13,1	4,4 - 6,4	2,6 - 5,7	3,8 - 4,7	2,7 - 5,5
SUA (FTC)	0,7	2,0	0,9	0,7	6,4	1,3	NA
Marea Britanie (CMA + OFT)	2,6	2,7	1,3	1,0	1,0	1,0	NA

Tabel 6. Estimarea economiilor aggregate generate consumatorilor - % PIB $\times 10^{-2}$

Sursa: European Commission – Ex post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature, iunie 2015;

The macroeconomic estimation of aggregate savings generated by consumers varies considerably from one country to another, being measured as a percentage of the GDP / country multiplied by 10^{-2}

Country/region	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
European Commission	8,7	7,6	8,9 - 13,1	4,4 - 6,4	2,6 - 5,7	3,8 - 4,7	2,7 - 5,5
SUA (FTC)	0,7	2,0	0,9	0,7	6,4	1,3	NA
United Kingdom (CMA + OFT)	2,6	2,7	1,3	1,0	1,0	1,0	NA

Table 6. Estimated aggregate savings generated by consumers -% GDP x 10^{-2}

Source: European Commission – Ex post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature, June 2015;

EVALUAREA IMPACTULUI POLITICII DE CONCURENȚĂ DIN ROMÂNIA LA NIVEL MACROECONOMIC

Impactul **politicii de concurență** la nivel macroeconomic se poate transmite fie direct, fie indirect, prin intermediul concurenței. În primul caz cercetările științifice au analizat corelația dintre diferiți indicatori compozitori, folosîți pentru aprecierea eficienței politicii de concurență, și evoluția indicatorilor macroeconomici. În cel de al doilea caz, abordarea a pus accentul pe corelația dintre indicatori specifici de apreciere ai intensității concurențiale și dinamica indicatorilor macroeconomici.

Studiul nostru a abordat ambele tipuri de corelații menționate.

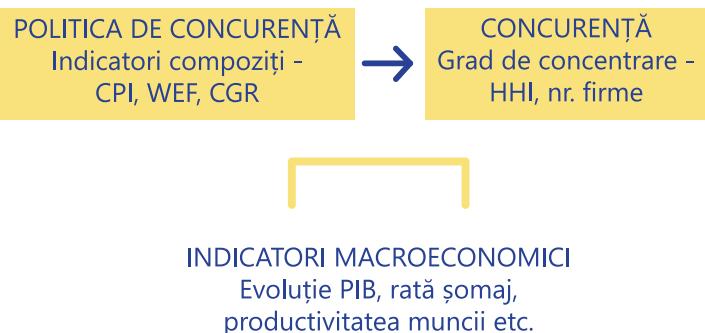

Figura 2. Propagarea politicii de concurență la nivel macroeconomic
Sursa: autorii

EVALUATING THE IMPACT OF THE COMPETITION POLICY IN ROMANIA AT THE MACROECONOMIC LEVEL

5

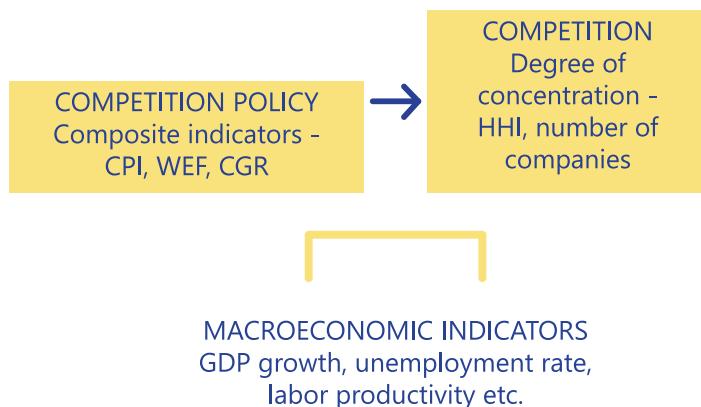

Figure 2. The propagation of the competition policy at macroeconomic level

Source: authors

The impact of **competition policy** at macroeconomic level can be transmitted either directly or indirectly through competition. In the first case, the scientific research analyzed the correlation between different composite indicators, used to assess the effectiveness of competition policy, and the evolution of macroeconomic indicators. In the second case, the approach emphasized the correlation between specific indicators of competition intensity and the dynamics of the macroeconomic indicators.

Our **study** addressed both types of correlations mentioned.

În cadrul **modelului regresional** utilizat s-a plecat de la ipoteza că putem măsura intensitatea concurențială folosind ca proxy numărul de firme. Analiza **impactului concurenței** la nivel macroeconomic s-a realizat cu ajutorul unui model de tip panel. Perioada analizată a fost 2001-2014, iar datele au fost preluate de la Institutul Național de Statistică pentru fiecare județ în parte. Rezultatele obținute în urmă testării econometrice, indică faptul că la o creștere cu 1% a numărului de firme la nivel de județ, PIB-ul va crește cu 0,49%.

În cadrul celui de-al doilea **model regresional** utilizat s-a plecat de la ipoteza existenței unei legături între gradul de concentrare a pieței și PIB. Pentru a evidenția legătura dintre gradul de concentrare dintr-un sector de activitate și PIB-ul în România, s-a ales pentru analiză sectorul de retail. În cadrul acestei analize s-a utilizat un model de tip panel, compus din primele 200 de firme în funcție de cifra de afaceri care acționează în industria de retail din România.

Rezultatele modelului cantitativ indică faptul că există o legătura inversă între modificarea concentrării sectorului de retail și modificarea PIB, fapt ce sugerează că o creștere a concentrării în sectorul de retail conduce la o reducere a ratei de creștere a PIB. Acest rezultat este în concordanță cu intuiția economică, rezultând faptul că o sporire a concurenței dintre firme, aproximată în acest caz prin gradul de concentrare, conduce la o îmbunătățire a ratei de creștere a PIB.

In the **regression model** used, it was assumed that we can measure the competitive intensity using as a proxy the number of firms. The analysis of the **impact of competition** at the macroeconomic level was done using a panel model. The analyzed period was 2001-2014, and the data were taken from the National Institute of Statistics for each county. The results obtained from econometric testing indicate that with a 1% increase in the number of firms at county level, GDP will increase by 0.49%.

In the second **regression model** used, it was assumed that there was a link between market concentration and GDP. To highlight the link between the degree of concentration in a sector of activity and GDP in Romania, the retail sector was chosen for analysis. In this analysis, we used a panel model made up of the top 200 companies based on turnover in the retail industry in Romania.

The results of the **quantitative model** indicate that there is a reverse link between the change in retail concentration and the change in GDP, suggesting that an increased concentration in the retail sector leads to a reduction in the rate of GDP growth. This result is in line with the economic intuition, showing that an increase in competition between firms, approximated in this case by the degree of concentration, leads to an improvement in the rate of GDP growth.

Aplicarea diverselor **metodologii sintetice** pe datele macroeconomice ale țării noastre a condus la **impactul** prezentat în tabelul de mai jos:

Indicator/an	UM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Referință metod./sursă
Economii anuale aggregate generate consumatorilor	% din PIB x 10 ⁻²	8,7%	7,6%	8,9%	4,4%	2,6%	3,8%	2,7%	NA	estimare economii Comisia Europeană
PIB România	Mld Euro	160.1	130.1	129.4	131.5	133.9	144.2	150.2	159.9	www.insse.ro
Efect generat	mil. Euro	139,3	98,8	115,2	57,9	34,8	54,8	40,6		
Procent din creșterea P.I.B. datorat existenței legislației în domeniul concurenței	%				2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	Gutman și Voigt, 2014
Creșterea PIB România	mil. Euro				2.102	2.390	10.348	5.947	9.755	
Efect generat	mil. Euro				42,04	47,8	206,96	118,94	195,1	

Tabel 7. Estimarea sintetică a impactului macroeconomic

The application of **various synthetic** methodologies on the **macroeconomic data** of our country led to the **impact** presented in the table below:

Indicator/year	UM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Methodological / source reference
Aggregate annual savings generated by consumers % of GDP x 10 ⁻²	% of GDP x 10 ⁻²	8,7%	7,6%	8,9%	4,4%	2,6%	3,8%	2,7%	NA	European Commission savings estimate
GDP Romania	Bln Euro	160.1	130.1	129.4	131.5	133.9	144.2	150.2	159.9	www.insse.ro
Effect generated	mil. Euro	139,3	98,8	115,2	57,9	34,8	54,8	40,6		
Percentage of GDP growth due to competition legislation %	%				2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	Gutman and Voigt, 2014
GDP growth Romania	mil. Euro				2.102	2.390	10.348	5.947	9.755	
Effect generated	mil. Euro				42,04	47,8	206,96	118,94	195,1	

Table 7. Synthetic estimate of macroeconomic impact

Pentru perioada 2008-2010 nu a putut fi comensurat impactul pe baza metodologiei Gutman și Voigt deoarece PIB s-a diminuat, ca efect al crizei financiare globale care a afectat și România.

După cum se observă din datele din datele de mai sus există , există o convergență destul de ridicată cu privire la **impactul politiciei de concurență** la nivelul anilor **2010-2011** asupra PIB-ului, determinat pe baza metodologiei elaborate de către Comisia Europeană și respectiv a celei construite de Gutman și Voigt –între 42-58 milioane euro pentru 2011 și între 35-48 milioane euro pentru 2012. Ulterior acestei perioade valorile tind să devină puternic divergente.

După cum subliniază OECD utilizarea economiilor agregate generate **consumatorilor** prezintă dezavantajul că ia în considerare doar efectul asupra prețurilor generat prin stoparea înțelegerilor anticoncurențiale sau blocarea concentrărilor economice și numai asupra industriilor în cauză.

Din acest motiv în opinia noastră **impactul calculat cu această metodă este subdimensionat.**

For 2008-2010, we were not able to measure the impact based on Gutman and Voigt methodology because GDP has diminished as a result of the global financial crisis that has affected Romania as well.

As can be seen from the above data, there is a fairly high convergence on the **impact of competition policy in 2010-2011** on GDP, determined on the basis of the methodology developed by the European Commission and Gutman and Voigt's methodology - between EUR 42-58 million for 2011 and EUR 35-48 million for 2012.

That is why, in our opinion, the impact calculated with this method is under-dimensioned.

After this period, the values tend to become strongly divergent. As the OECD emphasizes, using aggregate savings generated by **consumers** has the disadvantage of only taking into account the effect on prices generated by stopping anticompetitive agreements or blocking economic concentrations and only on the industries concerned.

CONCLUZII

Prezentul **studiu de impact** a reprezentat în opinia noastră o provocare metodologică datorită faptului că preocupările vizând comensurarea impactului pe care politica de concurență îl generează în economie, atât la nivelul fiecărei industrii, cât și la nivel macro, sunt de data relativ recentă pe plan european și internațional.

Cu toate că este dincolo de orice dubiu faptul că **politica de concurență** reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente de protecție a intereselor consumatorilor fiind în același timp o garanție a funcționării optime a piețelor cu beneficii pentru întreaga economie, comensurarea impactului acesteia prezintă o serie de dificultăți semnificative de ordin practic. Datorită acestor dificultăți, entitățile care utilizează (autoritatea de concurență din Marea Britanie, Comisia Europeană) sau propun utilizarea (OECD) **analizelor de impact**, o fac pe baze extrem de conservatoare. Mai exact, atunci când sunt calculate sume reprezentând impactul politiciei de concurență, aşa cum este cazul și în studiul de fată, acestea sunt frecvent sub-dimensionate, de cele mai multe ori în mod semnificativ, tocmai pentru a preveni criticile cu privire la aspectele metodologice și la datele avute în vedere.

Cu alte cuvinte, este puțin probabil ca efectele calculate în termeni monetari în prezentul studiu să fie mai mici în realitate, dar este foarte posibil ca acestea să fie semnificativ mai mari.

Determinarea impactului a avut la bază o amplă introspecție a literaturii relevante în domeniu abordat. Ulterior au fost alese metodologiile cele mai potrivite, iar acestea au fost aplicate pe datele și informațiile puse la dispoziție de către **Consiliul Concurenței**. Intervențiile autoritatii de concurență din România au fost selectate pornind de la două criterii, respectiv:

- (1) piețele/industriile în care s-a intervenit să facă parte din „sectoare economice cheie” și
- (2) disponibilitatea datelor care să determine un grad rezonabil de acuratețe a estimărilor.

Rezultatele studiului confirmă existența unei puternice corelații între dimensiunea pieței (inclusiv din punct de vedere al numărului de consumatori) pe care se intervine și dimensiunea efectelor cuantificabile în termeni monetari. Din acest punct de vedere, sectorul telecomunicațiilor iese în evidență, iar analiza noastră de impact este susținută de realitățile obiective ale pieței: România are printre cele mai scăzute tarife telecom din UE și o calitate relativ ridicată a serviciilor.

CONCLUSIONS

The present **impact assessment** was, in our view, a methodological challenge because the efforts to measure the impact of competition policy in the economy, both at the level of each industry and at the macro level, are relatively recent in European and international research.

While it is beyond any doubt that **competition policy** is one of the most important tools to protect consumers' interests while being a guarantee of the optimal functioning of markets with benefits for the whole economy, quantifying its impact poses a number of significant practical difficulties. Because of these difficulties, entities that use (the UK competition authority, the European Commission) or propose to use (OECD) **impact assessments**, do so on a very conservative basis. In particular, when calculating amounts representing the impact of competition policy, as is the case in the present study, they are often under-dimensioned, most of the time significantly, precisely to prevent criticism of methodological issues and the data considered.

In other words, it is unlikely that the effects calculated in monetary terms in the present study are lower in reality, but it is highly likely that they are significantly higher.

The **impact assessment** was based on a broad insight into relevant literature in this field. Subsequently, the most appropriate methodologies were chosen and these were applied on the data and information provided by the **Competition Council**. The interventions of the Romanian Competition Authority were selected on the basis of two criteria, namely:

- (1) the markets / industries in which the RCC intervened to be part of the 'key economic sectors' and
- (2) the availability of data in order to determine a reasonable degree of accuracy of estimates.

The **results of the study** confirm that there is a strong correlation between the size of the market (including in terms of the number of consumers) in which the intervention takes place and the size of the quantifiable effects in monetary terms. From this point of view, the telecommunications sector stands out and our impact analysis is supported by the objective market realities: Romania has among the lowest telecom tariffs in the EU and a relatively high quality of services.

Suma de peste **1 miliard de euro** rezultată din estimarea impactului la nivel microeconomic al celor 19 **intervenții ale Consiliului Concurenței în sectoarele cheie** selectate conferă un reper important cu privire la importanța activității autorității de concurență din România. Raportând doar această cifră la resursele umane și financiare angajate, pe de o parte, și la volumul total al sancțiunilor, pe de altă parte, ne putem da seama de impactul real al activității CC, nu doar cel vizibil imediat, dar mai ales de efectele mai dificil de cuantificat ale politiciei de concurență.

În cadrul **studiului** a fost evaluat și impactul mai larg, la scară economie națională în ansamblul său, al politiciei de concurență. Utilizând, de asemenea, presupuneri conservatoare și metodologii consacrate, am demonstrat existența unui impact semnificativ al politiciei de concurență asupra productivității și ratei de creștere a PIB. și acest **impact** se măsoară în sute de milioane de euro anual (estimat conservator), fapt care demonstrează fără echivoc faptul că politica de concurență prezintă o importanță deosebită în ansamblul politicilor publice.

Considerăm oportuna stabilirea ca obiectiv de performanță pentru autoritatea de concurență din România a unui **indicator de eficiență de tip efect-efort**. Pentru determinarea efectului propunerea noastră este impactul cumulat generat de intervenții autorității, iar pentru comensurarea efortului se poate utiliza bugetul anual al Consiliului Concurenței:

- **efect** - impact cumulat anual al intervențiilor Consiliului Concurenței (a se vedea graficul de mai jos);
 - **efort** – bugetul anual al Consiliului Concurenței.

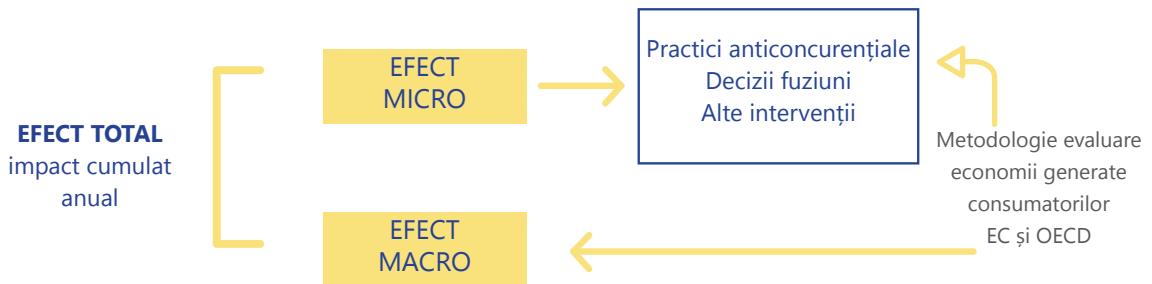

Figura 3. Determinarea efectului total al politicii de concurență

Propunerea noastră este ca pentru măsurarea eficienței politicii de concurență să fie elaborat un format tip de fisă care să fie utilizat de către inspectorii de concurență din cadrul Autorității.

The amount of more than **EUR 1 billion** resulting from the microeconomic impact assessment of the 19 **Competition Council interventions** in the selected key sectors gives a significant indication of the importance of the Romanian competition authority. By referring only this figure to the human and financial resources employed, on the one hand, and to the total volume of sanctions, on the other hand, we can see the real impact of RCC's activity, not just the immediate visible, but especially the more difficult to quantify effects of competition policy.

The **study** also assessed the wider impact of competition policy on the national economy as a whole. Using also conservative assumptions and established methodologies, we have demonstrated the significant impact of competition policy on productivity and GDP growth rates. And this **impact** is measured in hundreds of millions of euros per year (conservatively estimated), which unambiguously demonstrates that competition policy is of particular importance among public policies.

We consider it appropriate to establish an **efficiency based effort-effect indicator** as the performance target for the Romanian competition authority. In order to determine the effect, our proposal is to use the cumulative impact generated by the interventions of the Authority, and for the effort calculation it is possible to use the annual budget of the Competition Council:

- **effect** - cumulative annual impact of the Competition Council's interventions (see graph below);
- **effort** - the annual budget of the Competition Council.

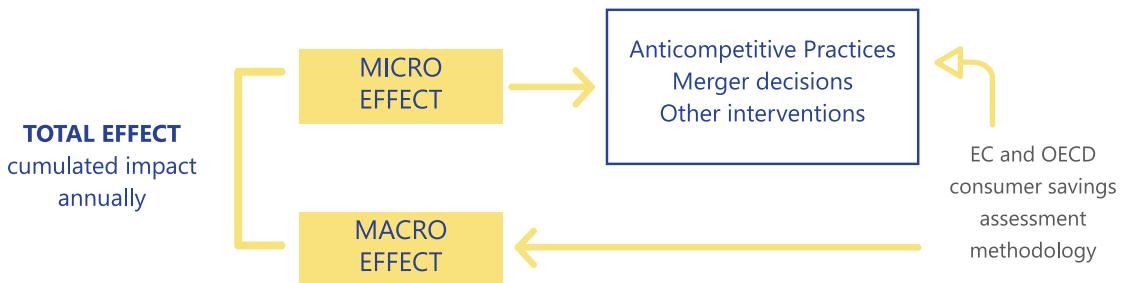

Figure 3. Determination of the overall effect of competition policy. Source: authors;

It is our proposal that for the purpose of measuring the effectiveness of competition policy, a standard form should be developed and used by the competition inspectors within the Authority.

BIBLIOGRAFIE

- Borrell, J.R., Tolosa M.**, *Endogenous antitrust: Cross-country evidence on the impact of competition-enhancing policies on productivity*, Applied Economics Letters, Vol. 15(11), pp. 827-831, 2008;
- Buccirossi P., Ciari L., Duso T., Spagnolo G., Vitale C.**, *A study on the effectiveness of competition policy*, raport pregătit pentru Directoratul General pentru Afaceri Economice și Financiare al Comisiei Europene, 2008;
- Buccirossi P., Ciari L., Duso T., Spagnolo G., Vitale C.**, *Competition policy and productivity growth: An empirical assessment*, The Review of Economics and Statistics, Vol. 95 (4), pp. 1324-1336, 2013;
- CET, Ex-post evaluation of competition policy**, notă a echipei Economistului șef, Competition Directorate General, Comisia Europeană, 2010;
- Clougherty, Joseph A.**, *Competition policy trends and economic growth: Crossnational empirical evidence*, International Journal of the Economics of Business, Vol. 17(1), pp. 111-127; 2010;
- Comisia Europeană**, *Evaluation of consumer benefits of EU merger control in 2012, following a new methodology*, notă, 2013;
- Competition and Market Authority**, *Indirect impact of competition policy with a focus on deterrence effects*, working paper, 2014;
- Consiliul Concurenței**, *Mediul concurențial românesc – evoluții în sectoare cheie*, 2011;
- Consiliul Concurenței**, *Raport asupra sectoarelor cheie*, 2015;
- Davies S., Ormosi P.**, *The impact of competition policy: what are the known unknowns?*, CCP working paper, 2013;
- Davies, S., Lyons, B.**, *Mergers and Merger Remedies in the EU: Assessing the Consequences for Competition*, Edgar Elger Publishing, 2008;
- Deloitte**, *The deterrent effect of competition enforcement by the OFT*, raport pregătit pentru Office of Fair Trading, 2007;
- Disney R., Haskel J., Heden Y.**, *Restructuring and Productivity Growth in UK Manufacturing*, Economic Journal 113, 2003;
- Govinda, H., Khumalo, J., Mkhwanazi, S.**, *Estimating the Benefits of Anti-cartel Interventions: The Case of the South African Cement Cartel*. Competition Law Enforcement in the BRICS and in Developing Countries, pp: 309-336, 2016;
- Gutmann, J., Voigt, S.**, *Lending a Hand to the Invisible Hand? Assessing the Effects of Newly Enacted Competition Laws. Assessing the Effects of Newly Enacted Competition Laws*, 2014;
- Hylton K., Deng F.**, *Antitrust around the world: an empirical analysis of the scope of competition laws and their effects*", Antitrust Law Journal, Vol. 74(2), 2007;
- Ilzkowity F., Dierx A.**, *Ex-post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature*, Raport DG Competition, 2015;
- Kitzmuller M., Licetti M.M.**, *Financial an Private Sector Development*, Banca Mondială, 2012;

REFERENCES

- Borrell, J.R., Tolosa M.**, *Endogenous antitrust: Cross-country evidence on the impact of competition-enhancing policies on productivity*, Applied Economics Letters, Vol. 15(11), pp. 827-831, 2008;
- Buccirossi P., Ciari L., Duso T., Spagnolo G., Vitale C.**, *A study on the effectiveness of competition policy*, Report prepared for the European Commission's Directorate General for Economic and Financial Affairs, 2008;
- Buccirossi P., Ciari L., Duso T., Spagnolo G., Vitale C.**, *Competition policy and productivity growth: An empirical assessment*, The Review of Economics and Statistics, Vol. 95 (4), pp. 1324-1336, 2013;
- CET**, *Ex-post evaluation of competition policy*, Note from the Chief Economist, Competition Directorate General, European Commission, 2010;
- Clougherty, Joseph A.**, *Competition policy trends and economic growth: Crossnational empirical evidence*, International Journal of the Economics of Business, Vol. 17(1), pp. 111-127; 2010;
- European Commission**, *Evaluation of consumer benefits of EU merger control in 2012*, following a new methodology, note, 2013;
- Competition and Market Authority**, *Indirect impact of competition policy with a focus on deterrence effects*, working paper, 2014;
- Competition Council**, *Competition Developments in Key Sectors 2011*;
- Competition Council**, *Raport on Key Sectors, 2015*;
- Davies S., Ormosi P.**, *The impact of competition policy: what are the known unknowns?*, CCP working paper, 2013;
- Davies, S., Lyons, B.**, *Mergers and Merger Remedies in the EU: Assessing the Consequences for Competition*, Edgar Elger Publishing, 2008;
- Deloitte**, *The deterrent effect of competition enforcement by the OFT*, Report prepared for the Office of Fair Trading, 2007;
- Disney R., Haskel J., Heden Y.**, *Restructuring and Productivity Growth in UK Manufacturing*, Economic Journal 113, 2003;
- Govinda, H., Khumalo, J., Mkhwanazi, S.**, *Estimating the Benefits of Anti-cartel Interventions: The Case of the South African Cement Cartel. Competition Law Enforcement in the BRICS and in Developing Countries*, pp: 309-336, 2016;
- Gutmann, J., Voigt, S.**, *Lending a Hand to the Invisible Hand? Assessing the Effects of Newly Enacted Competition Laws. Assessing the Effects of Newly Enacted Competition Laws*, 2014;
- Hylton K., Deng F.**, *Antitrust around the world: an empirical analysis of the scope of competition laws and their effects*", Antitrust Law Journal, Vol. 74(2), 2007;
- Ilzkowity F., Dierx A., Ex-post economic evaluation of competition policy enforcement: a review of the literature,
- DG Competition report**, 2015;
- Kitzmuller M., Licetti M.M.**, *Financial an Private Sector Development*, World Bank, 2012;

- London Economics**, *The impact of competition interventions on compliance and deterrence*, Office of Fair Trading report nr. 1391, 2011;
- McCloughan P., Lyons S., Batt W.**, *The effectiveness of competition policy and the price-cost margin: Evidence from panel data*, Papers WP209, Economic and Social Research Institute (ESRI), 2007;
- Neagu F., Dragu F., Costei A.**, După 20 de ani: schimbări structurale în economia României în primele decenii postdecembriște, Caiete de studii BNR, nr. 42, 2016;
- Nicholson M.W.**, *Quantifying antitrust regimes*, Federal Trade Commission Working Paper, nr. 267, 2004;
- Office of Fair Trading**, *A guide to OFT's Impact estimation methods*, OFT working paper, 2010;
- Office of Fair Trading**, *Consumer benefits from the OFT work*, OFT working paper, nr. 1428, 2012;
- Office of Fair Trading**, *The deterrent effect of competition enforcement by the OFT*, working paper OFT nr. 963, 2007;
- Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**, *Analiza politicii și legii concurenței din România*, 2014;
- Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**, *Assesment of the impact of competition authorities activities*, notă a Prof. Davies S., DAF/COMP/WP2, 2013;
- Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**, *Factsheet on how competition policy affect macro-economic outcomes*, 2014;
- Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**, *Guide on impact assesment* – DAF/COMP, 2014;
- Ormosi P. Mariuzzo, F., & Havell, R.**, *Retrospective Study on EU Mergers and Merger Control*, <http://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0115715enn.pdf>, 2015;
- Petersen N.**, *Antitrust law and the promotion of democracy and economic growth*, Journal of Competition Law & Economics, Vol. 9(3), pp. 593-636, 2013;
- Petit L., Kemp R., Van Sinderen J.**, *Cartels and Productivity Growth: An Empirical Investigation of the Impact of Cartels on Productivity in the Netherlands*, Journal of Competition Law and Economics, 2014;
- Samà D.**, *The effectiveness of competition policy: An econometric assessment in developed and developing Countries*, MPRA Paper nr. 55360, University Library of Munich., Working Paper nr. 0716, Socioeconomic Institute, University of Zurich, 2013;
- Smuda F.**, *Cartel overcharges and the deterrent effect of EU competition law*, Journal of Competition Law & Economics, vol. 10, 2014;
- Van Sinderen J.**, *The Impact of Competition Policy on Productivity: an Empirical Approach*, 17/18 Septembrie 2015;

- McCloughan P., Lyons S., Batt W.**, *The effectiveness of competition policy and the price-cost margin: Evidence from panel data*, Papers WP209, Economic and Social Research Institute (ESRI), 2007;
- Neagu F., Dragu F., Costei A.**, *După 20 de ani: schimbări structurale în economia României în primele decenii postdecembriste (After 20 years: structural changes in the Romanian economy in the first decades of the first century)*, The National Bank of Romania Working Papers, no. 42, 2016;
- Nicholson M.W.**, *Quantifying antitrust regimes*, Federal Trade Commission Working Paper, nr. 267, 2004;
- Office of Fair Trading**, *A guide to OFT's Impact estimation methods*, OFT working paper, 2010;
- Office of Fair Trading**, *Consumer benefits from the OFT work*, OFT working paper, nr. 1428, 2012;
- Office of Fair Trading**, *The deterrent effect of competition enforcement by the OFT*, working paper OFT no. 963, 2007;
- Organisation for Economic Co-operation and Development**, *Competition Law and Policy in Romania*, 2014;
- Organisation for Economic Co-operation and Development**, *Assesment of the impact of competition authorities activities*, note of Prof. Davies S., DAF/COMP/WP2, 2013;
- Organisation for Economic Co-operation and Development**, *Factsheet on how competition policy affect macro-economic outcomes*, 2014;
- Organisation for Economic Co-operation and Development**, *Guide on impact assesment – DAF/COMP*, 2014;
- Ormosi P. Mariuzzo, F., & Havell, R.**, Retrospective Study on EU Mergers and Merger Control, <http://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0115715enn.pdf>, 2015;
- Petersen N.**, *Antitrust law and the promotion of democracy and economic growth*, Journal of Competition Law & Economics, Vol. 9(3), pp. 593-636, 2013;
- Petit L., Kemp R., Van Sinderen J.**, *Cartels and Productivity Growth: An Empirical Investigation of the Impact of Cartels on Productivity in the Netherlands*, Journal of Competition Law and Economics, 2014;
- Samà D.**, *The effectiveness of competition policy: An econometric assessment in developed and developing Countries*, MPRA Paper nr. 55360, University Library of Munich., Working Paper nr. 0716, Socioeconomic Institute, University of Zurich, 2013;
- Smuda F.**, *Cartel overcharges and the deterrent effect of EU competition law*, Journal of Competition Law & Economics, vol. 10, 2014;
- Van Sinderen J.**, *The Impact of Competition Policy on Productivity: an Empirical Approach*, 17/18 Septembre 2015;

